

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

Van op een omnibus werd geschoten...

Law was van Russische afkomst. Een kind van goeden huize. Tot zijn zestiende jaar had hij uit een korf zonder zorg geleefd. Op zekere dag koesterde hij een dwaze gedachte: hij wou niet langer bij de zijnen blijven, hij wou niet verder weten van de materiële welstand, die hij tot dan toe genoten had. Hij wou de zijnen niet tot last verstrekken, hij wou niet als «parasiet» leven. Er was geen houden aan, hij wilde de wijde wereld in, hij zou zijn eigen kost

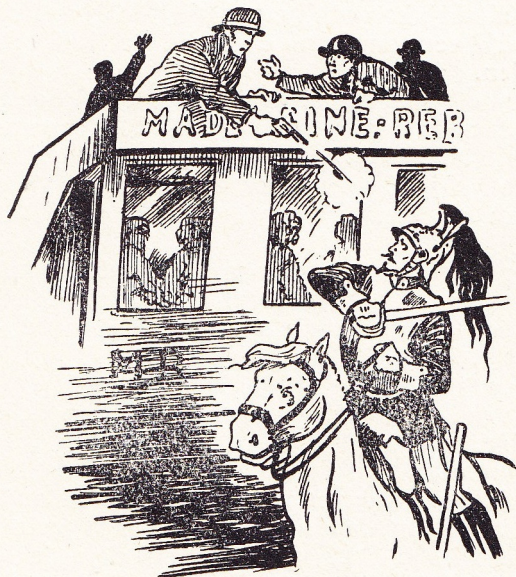
winnen, hij was geen lui-aard en zou doen, om het even wat, als het maar werk was.

Toen leidde hij een avontuurlijk en zwervend leven door Zuidelijk Rusland. Jacob Law pakte alle bedrijven aan. Maar aan niet een beroep klampte hij zich oprecht vast. En hij kende meer dagen van honger en ellende dan andere.

Drie jaren gingen aldus voorbij. Jacob Law was negentien en op die leeftijd gekomen dat hij het soldatenpak zou moeten aantrekken. Maar het soldatenleven deed hem griezelen en hij besloot

Rusland te ontvluchten, Europa te ontvluchten, de grote plas over te steken naar Amerika. Daar zocht hij een van zijn broeders op, die te New-York woonde. Maar in plaats van er zich te vestigen, er een baantje te zoeken, verkoos hij door de States te zwerven. Men kon zijn voetstappen van stad tot stad volgen. Nu eens was hij hondenmaker, daarna kleermaker, dan schilder, dokwerker, van alles wat.

Evenmin als het hem in Rusland gelukt was, kon hij rust in

Amerika vinden. Op zekere dag besloot hij weer in te schepen om het in de oude wereld nogmaals te beproeven. Eerst verbleef hij een wijl te Liverpool. Van Liverpool zakte hij naar Londen af.

De Engelse hoofdstad beviel hem niet, hij stak het Kanaal over en ging zich te Parijs vestigen.

Waar hij het ook probeerde, overal kende hij de foltering van de honger. Hij sliep meer onder de blote hemel, op een bank, ergens in een park, onder een brug, om het even, dan in een bed, zelfs niet eens in die armzalige bedden van de « boarding houses, » die men in grote havens aantreft en waar achtergebleven, dolende matrozen samenhokken.

Wanneer hij zich een haring met wat « frites » betalen kon, at Lucullus bij Lucullus. Maar had hij niet altijd te eten, lektuur had hij voortdurend. Hij verslond Kant, Schopenhauer, Spinoza, Gorki, Marx, maar verkoos boven allen Nietzsche. Hij verslond hun wijsgerige uiteenzettingen, herlas ze aandachtig ; trachtte ze te verwerken. Hij hechtte geen belang aan de dagelijkse gebeurtenissen uit zijn bestaan, alleen de grote feiten verdienden dat men er stil bij bleef staan. Die filozofen en hun theorieën hielden gans zijn wezen vastgekleuisterd. Hij wou weten waartoe de vooropgezette stellingen voerden, waar zij eindigden. Hij oordeelde dat Schopenhauer met zijn pessimisme en Kant met zijn scepticisme, een zelfzuchtige Maatschappij versterken. Maar Nietzsche hield het bij het rechte eind, daar waar hij vooropzette dat het de sterke man is en niet de domme massa die de Maatschappij redden kan.

Alleen door geweld, meende hij, kon een hervorming doorgevoerd worden. Vernieling is niet altijd een vernielende kracht, het kan ook een scheppende kracht worden.

Hij propte zijn hersenen vol met zulke denkbeelden, zij lieten hem geen sekonde los, zij bestookten hem terwijl hij sliep. Hij noemde zich een anarchist, een zelfstandige anarchist. Van 1894 af hielden de anarchistinnen zich koest. Zij moesten door een daad, uit hun slaap gewekt worden, door een spectaculaire daad, die aller aandacht trekken zou.

Jacob Law was een toegankelijk mens, bedaard, beleefd, glimlachend vaak, steeds goed geluimd. Maar wanneer hij over politiek redeneerde, wanneer men de doelmatigheid van zijn theorieën in twiifel trok, werd hij zenuwachtig, verhief hij de stem, werd hij dreigend.

Hij zou de man van de daad zijn, van de daad die de aandacht gaande maakt, van de bevrijdende daad.

Hij nam plaats op een omnibus van de Madeleine naar de Bastille. Op de Place de la République gekomen, niet ver van het standbeeld, zag hij een officier van de kurassiers gezeten op zijn paard. De kurassiers waren er op die 1e Mei 1907, opgesteld om de orde te handhaven. « Om het werkvolk als honden op te drijven, » beweerde Jacob Law. Hij trok zijn revolver en vuurde het wapen verschillende malen af, in de richting van de officier. Hij werd aangehouden en nadien tot vijftien jaar dwangarbeid veroordeeld.

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT.

(Vervolg)

— Vriend, zegde hij, wat gij zegt, schijnt mij ongelooflijk; wat kan toch deze aanslag gemeen gehad hebben met Hendrik van Heverboom en zijn dienaar Karel Kwakbeen? Was het geweest om een wandaad te plegen, dan zou men deze toch naderhand hebben vernomen.

— En het schielijk overlijden van uw nicht?

— O, neen, meende de dokter, men berooft zo gemakkelijk een mens niet van het leven, zonder sporen van zijn misdaad achter te laten en, als geneesheer, heb ik haar lijk onderzocht.

— Ik wens mij te hebben vergist, mijnheer; het monster heeft reeds genoeg misdaden op het geweten; ik ben echter overtuigd, mijnheer van Heverboom en zijn knecht aan het vervallen huisje te hebben ontmoet.

Simon was door deze verklaring in een zeer opgewonden toestand geraakt, zodat de dokter het raadzaam vond het gesprek af te breken.

— Vriend, zegde hij, hopen wij dat de tijd alles zal opklaren, en laten wij dit alles in de handen van God overgeven, Die voorzeker geen kwaad ongestraft en geen goed onbeloond zal laten.

Deze troostende woorden brachten de zieke van lieverlede tot bedaren. De dokter bleef nog enige tijd met zijn vriend praten over allerhande zaken, die door deze met veel oordeel werden beantwoord, totdat hij eindelijk, hem kalmte en rust aanradend, afscheid nam en de kamer verliet.

VI.

BEROERDE TIJDEN.

Acht dagen later had Simon Peres, volkomen hersteld, de gast-vrije woning van de dokter verlaten en zich naar zijn eigen huis, te Melle, begeven. Hij wilde bij zijn echtgenote zijn, want het waren beroerde tijden.

De soldeniers van de Franse koning Lodewijk XV doorkruisten onze steden en dorpen, de vijand vervolgend of door de vijand vervolgd wordend, doch langs alle kanten stelend, moordend en brandend.

Niettegenstaande de kwade geruchten, bleef de heer Meert bijna dagelijks het kasteeltje bezoeken. Dit gebouw en gans het aanpalend eigendom vervielen immers door het overlijden van zijn nicht, Flora van Lelienveld, aan Fransken.

De geneesheer hield het voor zijn plicht een oog in het zeil te houden. De kleine Frans was nog een kind; zijn stiefvader had het recht om zich als voogd aan te stellen van de minderjarige wees,

maar de heer Meert bezat het bewijsstuk, dat Hendrik het knaapje had pogen te vergiftigen. Diensvolgens oordeelde hij, dat deze zich er wel zou voor wachten, zijn recht te doen gelden.

Zo was men eindelijk tot half September geraakt; de heer Meert zat op zijn studiekamer in gepeinzen verzonken. Het waren zorgvolle tijden. De Fransen, die schier overal meester speelden, hadden zich in Aalst een soort van aanhang gemaakt met een volkje, dat men met recht het schuim van de straat mocht noemen.

Enige rijke adellijke geslachten, die hun wettige Oostenrijkse overheid zeer toegedaan waren, bewoonden de stad en stonden schier dagelijks in gevaar uitgeplunderd te worden.

Aalst was gedurende de verlopen nacht door het gespuis, dat zingend door de straten trok, zeer verontrust geweest, en nu het reeds laat in de namiddag was geworden, waren de samenscholingen, ver van te verminderen, merkkelijk vermenigvuldigd.

Over dit alles dacht de dokter na en de medelijdende man, die geen onrecht kon verdragen, zuchtte bitter.

Het sloeg vijf uur op het uurwerk van de studiekamer. De dokter stond op en nam zijn hoed en stok, toen er eensklaps werd gebeld. Kort daarop kwam de meid hem verwittigen, dat de heer Hendrik van Heverboom hem wenste te spreken. Niettegenstaande de afkeer, die de geneesheer voor de schelm gevoelde, was hij aangenaam verrast over de wederkomst van deze. Veel had hij hem te zeggen en hij gebod de meid, de heer van Heverboom in zijn studeerkamer te leiden.

De meid verdween en een ogenblik daarna trad de moordenaar onder de ogen van de dokter.

Hendrik zag er zeer neerslachtig uit. Hij groette de geneesheer, maar deze wees hem koelweg een stoel aan, en plaatste zich zonder veel komplimenten op enige afstand van daar aan de tafel.

— Mijnheer, zegde de booswicht, ik ben grotelijks getroffen door het ontijdig overlijden van mijn echtgenote en kan niet bevroeden wat aanleiding heeft gegeven om mij van haar dood niet te verwittigen.

De dokter bezag de valsaard strak in de ogen en antwoordde op een toon van diepe verachting:

— Ik geloof dat gij u over dit verlies welhaast zult troosten; mensen, zoals gij zijt, schikken zich allicht in het onvermijdelijke, ook zou het niet gemakkelijk zijn geweest u van de dood van Flora te verwittigen, daar niemand uw verblijfplaats kende.

— Niettegenstaande uw gewaagde opmerking, mijnheer, mag ik u verzekeren dat het verlies van mijn deugdzame echtgenote mij innerlijk smart, en wat mijn verblijfplaats betreft, daarvan heeft mijn knecht u immers volkomen onderricht.

De heer Meert haalde ontkennend de schouders op; hij vond het niet raadzaam op de eerste opmerking terug te komen, maar hij antwoordde op de tweede.

— Karel Kwakbeen heeft daar geen woord over gesproken, en dit misschien wel om bijzondere redenen...

— Welhoe, om bijzondere redenen?

(Wordt vervolgd)